

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İNSAN HAKLARINI İNCELEME

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
5 Temmuz 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Derya Yanık'ın, Komisyona yapılan bireysel başvurulara ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu ve Çocuk Haklarını İnceleme Alt Komisyonu kurulmasına dair önergelerinin görüşmeleri

2.- Komisyona gelen başvuruların değerlendirilmesi hususuna ve Komisyon bünyesinde yeni alt komisyonların kurulmasına ilişkin görüşmeler

IV. KARARLAR

1.- Alt komisyonların 10 üyeden oluşması ve üye dağılımının buna göre oluşması hususuna ilişkin karar

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

2'nci Toplantı

5 Temmuz 2023 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, saat 14.45'te açıldı.

Komisyon Başkanı Derya Yanık, Komisyona yapılan bireysel başvurulara ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu ve Çocuk Haklarını İnceleme Alt Komisyonu kurulmasına dair önergelerinin görüşmeleri yapıldı.

Önergeler ayrı ayrı oylanarak oy birliğiyle kabul edildi ve alt komisyonlar kuruldu.

Alt komisyonların 10 üyeden oluşması ve üye dağılımının buna göre oluşması hususu kabul edildi.

Komisyona gelen başvuruların değerlendirilmesi hususuna ve Komisyon bünyesinde yeni alt komisyonların kurulmasına ilişkin görüşmeler yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 15.42'de toplantıya son verildi.

5 Temmuz 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.45

BAŞKAN: Derya YANIK (Osmaniye)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa Sezgin Tanrıkulu (Diyarbakır)

SÖZCÜ: Naci ŞANLITÜRK (Ordu)

KÂTİP: Nevroz Uysal Aslan (Şırnak)

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Mecliste protesto için ayrı bir yer var mı?

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, çok kıymetli arkadaşlar...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Mecliste ayrı bir protesto yeri var mı?

BAŞKAN DERYA YANIK – Mecliste ayrı bir protesto yeri? Beraber bakalım, beraber arayalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Burada yapamazsınız dediniz de...

BAŞKAN DERYA YANIK – Yapılamaz gayet tabii.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ayrı bir tahsis edilmiş yer var mı, orada yapalım.

BAŞKAN DERYA YANIK – Bilmiyorum işte, beraber arayalım, ben de bilmiyorum. (“Basın odasında yapılabilir.” sesleri)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Derya Yanık'ın, Komisyona yapılan bireysel başvurulara ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN DEYRA YANIK – Değerli arkadaşlar, evet, toplantımıza geçelim artık.

Hepiniz hoş geldiniz tekrardan.

Bu artık 2'nci toplantımız, Komisyonumuzla alakalı yeterli çoğunluğumuz da var olduğu için zaten açmıştık toplantımızı.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz dönem itibarıyla da Komisyonumuzun birtakım alt komisyonları olduğunu, çalışma başlıklarına ve Komisyona yoğun olarak gelen talepler üzerinden oluşturulmuş veya bizim hassasiyetlerimiz çerçevesinde oluşturduğumuz alt komisyonlar var. Bu anlamda, ben özellikle bunu bir müzakereye açmak istiyorum.

Komisyonumuz bünyesinde kurulması planlanan alt komisyonlara ilişkin görüşmeleri gerçekleştirmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Gündemimize geçmeden önce Komisyona yapılan bireysel başvurular hakkında da Komisyonumuzu bilgilendirmek istiyorum. 28'inci Yasama Döneminde dün itibarıyla 4 Temmuz 2023 itibarıyla Komisyonumuza 321 başvuru yapılmış.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu ve Çocuk Haklarını İnceleme Alt Komisyonu kurulmasına dair önergelerinin görüşmeleri

BAŞKAN DEYRA YANIK – Değerli arkadaşlar, bu bilgiyi de sizinle paylaştıktan sonra, şimdi gündemimizde yer alan hususların görüşmelerine başlıyoruz.

Dediğim gibi, geçtiğimiz dönemlerde de kurulan ve artık bir anlamda aslında devamlılığı olan, teamülü olan alt komisyonlarımız var. Bunlarla ilgili de yeniden kurulmalarına dair önergeler var. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu ve Çocuk Hakları Alt Komisyonu kurulmasına dair önergeler var.

Usul ekonomisi bakımından öncelikli önergeleri okutup sonrasında önergeler hakkında söz talebinde bulunan üyelerimize söz vereceğim ve sonrasında da önergelerimizi ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Önergeleri okutalım, ilk önergemizle başlayalım lütfen.

Ha, bu arada, söz isteyen üyelerimize, sistem üzerinden söz isteme sıralarına göre de söz takdim edeceğim.

Buyurun.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına

Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara yönelik mevzuat ve uygulamaların uluslararası antlaşmalara ve Anayasa ile kanunlara uygunluğunun incelenerek karşılaşılan eksikliklerin giderilmesi ve mevzuat değişiklikleri de dâhil olmak üzere çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla “Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu” kurulması hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

Gerekçe:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu’nun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Türkiye’nin insan hakları uygulamalarının, taraf olduğu uluslararası antlaşmalara, Anayasa ve kanunlara uygunluğunu incelemek ve bu amaçla araştırmalar yapmak, bu konularda iyileştirmeler ve çözümler önermek Komisyonun görevleri arasında yer almaktadır.

Söz konusu Kanun’un 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasında bulunan ‘Komisyon, incelemelerini alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilir, hükmü çerçevesinde ihtiyaç duyulan konularda araştırma ve inceleme yapmak amacıyla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde alt komisyonlar kurulmaktadır.

Ceza infaz kurumları, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları ve cezaların infaz edildiği yer olmaları bakımından, doğası gereği hassasiyetle yaklaşılması gereken mekânlardır. Bu kapsamda ceza infaz kurumlarının denetimi hem hükümlü ve tutukluların hak ihlaline uğramalarının engellenmesi hem de infazın amacına uygun olarak gerçekleştirilmesine katkı sağlanması bakımından önemlidir. Nitekim İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, kurulduğu tarihten bu yana çok sayıda ceza infaz kurumunda inceleme gerçekleştirmiş; tespit ve önerilerini rapor hâline getirerek kamuoyunun istifadesine sunmuştur.

28’inci Yasama Döneminde de Komisyon tarafından;

1) Ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde hükümlü ve tutuklu hakları kapsamında kötü muamele yasağı, sağlık hakkına erişim, insan onuruna uygun şartlarda barınma, eğitim faaliyetlerine ve iş imkânlarına erişim,

2) Ceza infaz kurumlarında özel durumu olan kadın, çocuk, yaşlı ve engelli hükümlü ve tutukluların koşulları,

3) Çocuk ceza infaz kurumlarındaki çocuklar ile diğer ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılmış bölümlerinde barındırılan çocukların durumları,

4) Ceza infaz mevzuatının uluslararası ilke ve kurallara uygunluğu,

5) Modern ceza infaz sistemlerinin amacının; hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmak ve toplumunun suça karşı korunması olduğu göz önünde bulundurulduğunda uygulamaların bu amaçlarla uyumlu olup olmadığı,

6) Ceza infaz kurumlarında gerçekleştiği iddia olunan hak ihlalleri konusunda ilgililerin sorumlulukları,

7) Hasta hükümlü ve tutukluların sağlık durumlarıyla bunların sağlık hizmetlerine erişimlerinde yaşanan sorunlar, ve benzeri konularda araştırma ve incelemeler yapılması amacıyla Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu kurulmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına

28'inci Yasama Döneminde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde farklı statülerdeki göçmenler ve düzensiz göçmenlerle ilgili konularda araştırmalarda ve incelemelerde bulunmak amacıyla "Göç ve Uyum Alt Komisyonu" kurulması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

Gerekçe:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Türkiye'nin insan hakları uygulamalarının, taraf olduğu uluslararası antlaşmalara, Anayasa ve kanunlara uygunluğunu incelemek ve bu amaçla araştırmalar yapmak, bu konularda iyileştirmeler ve çözümler önermek Komisyonun görevleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle, söz konusu Kanun'un 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Komisyon, incelemelerini alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilir." hükmü çerçevesinde ihtiyaç duyulan konularda araştırma ve inceleme yapmak amacıyla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde alt komisyonlar kurulmaktadır.

Suriye iç savaşı sonrasında ortaya çıkan göç krizi başta olmak üzere, Afganistan ve Ukrayna'daki savaşlar ile insan hakları ihlallerinden kaçan milyonlarca insanın ülke değiştirmeye çalışması, küresel ölçekte bir göçmen krizi ortaya çıkarmıştır. Coğrafi konumu nedeniyle Türkiye'nin söz konusu savaş/ç savaşlardan kaçan göçmenlerin hem geçiş güzergâhı hem de hedef ülkesi konumunda bulunması, göç konusunu Türkiye gündeminin de en önemli konularından biri hâline getirmiştir. Bu nedenle Türkiye'de farklı statüler altında bulunan göçmenlerin sorunlarının tespit edilmesi, konuya dair çalışmaların yapılması ve göçmenlerin topluma uyumlarının sağlanması önem arz etmektedir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde 23'üncü, 24'üncü, 26'ncı ve 27'nci Yasama Dönemlerinde Türkiye'de farklı statüler altında bulunan göçmenlerle ilgili sorunların araştırılması amacıyla alt komisyonlar kurulmuş; konu hakkında hem hukuki altyapıya hem de sahadaki problemlere dair tespit ve çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Sorunun güncelliği ve önemine binaen, 28'inci Yasama Döneminin birinci devresinde de Komisyonun bu konuda bir alt komisyon kurarak konuyla ilgili incelemelerine devam etmesi yerinde olacaktır.

Kurulması durumunda alt komisyonun aşağıdaki konularda çalışma yapması öngörülmektedir:

Türkiye’de mültecilere ve sığınmacılara yönelik mevzuat ve uygulamaların taraf olunan uluslararası antlaşmalara ve Anayasa’ya uygunluğunun incelenmesi ve bu konularda önerilerde bulunulması

Göçmenlerin hukuki statüsü ile barınma şartları

Geçici barınma merkezlerinin durumu ve imkânları

Göçmenlerin topluma uyumları hususunda karşılaşılan hukuki, ekonomik ve sosyal engellerin tespiti

Göçmenlerin toplumsal güvenliğe etkisi

Mülteciler ile geçici koruma altındaki yabancıların çalışma hakkı kapsamında iş gücüne katılımı

Göçmen kadınların ve çocukların durumu, bunların toplumsal hayatta maruz kaldıkları ayrımcılıklar

Geçici koruma statüsünün getirdiği hak ve yükümlülüklerin uygulamaya yansımaları

Farklı statülerde Türkiye’de bulunan göçmenlerin topluma uyumları konusunda yol gösterici çalışmalar hazırlanması, eğitim, sağlık ve iş gücü piyasasına erişim gibi alanlarda yapılması gerekenler

Düzensiz göç ve Türkiye’nin düzensiz göçle mücadelesinin önemi

Menşe ülkelerdeki yaşam koşullarının iyileştirilmesi, yük paylaşımı ve güvenli bölge ile uluslararası standartlara uygun güvenli ve gönüllü geri dönüşlerin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması

Özellikle Avrupa Birliği üyesi ülkelerin göç ve iltica konusundaki uygulamaları ile mülteci haklarına ve Cenevre Sözleşmesi’ne aykırı uygulamaların araştırılması ve eksikliklerin tespiti

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde “Çocuk Hakları Alt Komisyonu” kurulmasına ilişkin önerimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

Gerekçe:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu’nun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Türkiye’nin insan hakları uygulamalarının, taraf olduğu uluslararası antlaşmalara, Anayasa ve kanunlara uygunluğunu incelemek ve bu amaçla araştırmalar yapmak, bu konularda iyileştirmeler ve çözümler önermek Komisyonun görevleri arasında yer almaktadır.

Söz konusu Kanun’un 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasında bulunan “Komisyon, incelemelerini alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilir.” hükmü çerçevesinde ihtiyaç duyulan konularda araştırma ve inceleme yapmak amacıyla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde alt komisyonlar kurulmaktadır.

Nüfusumuzun yaklaşık dörtte 1’ini oluşturan çocuklarımızın her türlü istismardan korunması, ayrımcılığa uğramaması, eğitim, sağlık ve barınma gibi temel haklarının güvence altına alınması devletin asli görevlerinden olup, Anayasa’nın “Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları” başlıklı 41’inci maddesinde “Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.” hükmü ve 61’inci

maddesinde “Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.” hükmü yer almaktadır. Ülkemiz başta Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi olmak üzere, çocuklarla ilgili uluslararası sözleşmelerin de tarafıdır.

Gerek uluslararası mevzuatta gerekse iç hukuk düzenlemelerimizde ve bunların uygulanmasında ilerlemeler sağlanmasına rağmen, dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de çocuğa yönelik kötü muamele ve istismar bütünüyle önlenememiştir. Özellikle 2005 yılında Çocuk Koruma Kanunu’nun kabul edilmesini takiben eğitim ve sağlık sektöründe ilerlemelere ve çocuk koruma ve adalet alanındaki gelişmelere rağmen, hâlâ çocuk haklarıyla ilgili sorunlar mevcuttur. Edinilen kanıtlar, çocukların büyük kısmının, evde, okulda veya diğer kurumlarda, işte ve/veya toplumda, ebeveynlerin, profesyonellerin elinde olmalarına rağmen, şiddete tanık olduklarını ve/veya maruz kaldıklarını göstermektedir.

Özgürlüklerinden yoksun olan çocuklar, mahkeme öncesi gözaltı süreleri, zorbalık ve ayrımcılık, özellikle göçmen mülteci çocuklar, okula gidemeyen çocuklar, cinsiyete dayalı şiddet, çocuk işçiliği, erken ve zorunlu evlilikler ortaya çıkan sorunlar arasında sayılabilir. Türkiye’ye yönelik son gözlemlerinde BM Çocuk Hakları Komisyonu bağımsız ve etkili bir izleme ve çocuk haklarına yönelik şiddet, kurumsal ceza, çocuk adaleti, bakım altındaki çocuklar, okula devam ve okulu bırakma oranları, engelli çocuklar, çocuk işçiliği gibi çocuk haklarının farklı yönleriyle ilgili sistematik veri toplama mekanizmalarının olması gerekliliğinin önemini vurgulamaktadır. En son Avrupa Birliği İlerleme Raporu, çocuk adalet sistemindeki sorunlar da dâhil olmak üzere, çocuk haklarının durumunun iyileştirilmesine yönelik çabaya ihtiyaç bulunduğu, çocukların çoğunlukla uzun süreli ve bazı durumlarda da çocuklara özel olmayan kurumlarda tutulduğuna, çocuk mahkemelerinin sayısının yetersiz olduğuna, çocuklara yönelik hürriyeti bağlayıcı olmayan tedbirlerin iyileştirilmesine acilen ihtiyaç duyulduğuna, özellikle mülteciler arasında olmak üzere, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına, çocuk yaşta yaptırılan evliliklerin ve çocuklara karşı toplumsal cinsiyet temelli şiddetin tespit edilmesine ve müdahale edilmesine, çocuklara yönelik geniş kapsamlı bakım veren kurumların yaygınlaştırılmasına dikkat çekmektedir.

Bu kapsamda çocuk haklarının geliştirilmesi ve çocukların korunması alanında ilgili sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve profesyonellerle birlikte çalışacak bir alt komisyonun kurulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, önergelerle alakalı söz isteyen 2 arkadaşımız var. Sırayla söz vereceğim demiştim.

Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bu komisyonların sayısı çoğaltılabiliyor herhâlde.

BAŞKAN DERYA YANIK – Gayet tabii, evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yeni komisyon oluşmasıyla alakalı önerge...

BAŞKAN DERYA YANIK – Önergeleriniz varsa değerlendirebiliriz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Şimdi hazırlamadık ama yani hazırlayabiliriz ve verebiliriz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Daha sonra, gayet tabii, tabii ki.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yani aslında benim konuşulmasını istediğim konulardan biri özellikle çalışma hayatıyla ilgili...

BAŞKAN DERYA YANIK – Şöyle Sayın Vekilim: Önce şu önergeler özelinde değerlendirmeniz varsa onları alalım, daha sonra sizin öneriniz, bir alt komisyon kurulmasıyla alakalı önergeleriniz varsa gayet tabii ki onları ayrıca değerlendirmeye alırız. Ama şu anda arkadaşımızın okuduğu önergelerle alakalı bir değerlendirmeniz varsa...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – 3 önerge okundu değil mi?

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Burada bize yazılı gelen, Avrupa’da yükselen ırkçılık, Ermenistan’ın Azerbaycan’a saldırmasıyla ilgili başlayan gerilim...

BAŞKAN DERYA YANIK – Onlar geçen dönemin.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bunlar da var mı?

BAŞKAN DERYA YANIK – Hayır, hayır. Şu anda 3 tane önergemiz var.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamam.

BAŞKAN DERYA YANIK – Onlar raporlanan alt komisyonlar.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Görevini tamamladı onlar.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Başlıklarla beraber bir daha okursanız...

BAŞKAN DERYA YANIK – Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, Göç ve Uyum Alt Komisyonu, Çocuk Hakları Alt Komisyonu. Şu anda 3 alt komisyonu yeniden kurmayı değerlendiriyoruz, bununla alakalı yorumlarınız, değerlendirmeleriniz varsa onları alalım; onun dışında daha sonra sizlerin önereceği başkaca alt komisyonlar varsa gayet tabii ki değerlendirmeye alırız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Burada, şu alttaki diğer 3 komisyon şu an yok.

BAŞKAN DERYA YANIK – Hayır, onlar geçen dönemin, görevleri tamamlanmış, raporları hazırlanmış.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – O zaman bunlarla ilgili uygundur, bunlarla ilgili kurulması noktası bizce uygundur. O zaman bizim tekliflerimizi o konu konuşulduğunda konuşuruz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, daha sonra değerlendiririz gayet tabii ki.

Teşekkür ediyorum, çok merci.

Evet, Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, Başkanım, özellikle iyi bir çalışma olmasını diliyorum. Tabii, önergelerle ilgili beyanlarımı ifade etmeden önce tutumumuzla ilgili birkaç eleştirim olacak. Biraz önce salonda seçilmiş bir milletvekili vardı. İç Tüzük’e göre, milletvekilleri komisyon toplantılarına katılabilirler, sadece oy kullanamazlar, görüşlerini ifade edebilirler. Dolayısıyla toplantıya yani Komisyonumuza gelen sayın vekile ilişkin tutumunuz bizce doğru olmamıştır, milletvekilimiz salonda kalabilirdi, görüşlerini de açıklayabilirdi. Ben bu konuda tutumunuzun doğru olmadığını düşünüyorum.

Komisyonlara gelince, bir de komisyonlara geçmeden önce, gerçekten bütün Türkiye’nin de gündemini işgal eden, Meclisimizin de gündemini işgal eden tutuklu bir milletvekilinin sorunu var. Bu İnsan Hakları Komisyonunun da gerçekten gündeminde olması gereken bir mesele çünkü Anayasa’ mıza göre, seçilen milletvekilleri sadece seçildiği bölgeyi değil bütün milleti temsil ederler; Anayasa madde 80 açık bu konuda. Yine, yasama dokunulmazlığı hükmünü içeren 83’üncü maddenin ikinci fıkrasında da aslında seçilen milletvekilleriyle ilgili durum net, “Milletvekili Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.” diyor. Ya, burada amir bir hüküm var, bu hüküm...

Tabii, burada Meclis Başkanlığının yapacağı işler var, içerideki milletvekilinin savunma avukatlarının yapacağı işler var ama tabii İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu da bu işe duyarsız kalamaz. Yani milletvekilleri milletin, millî iradenin temsilcileridir, Meclisimiz millet iradesinin tecellîgâhıdır. Dolayısıyla Meclisin bir mensubunun şu anda tutuklu olması, cezaevinde bulunması gerçekten bir insan hakkı ihlalidir. Bu konuyla ilgili kısa süre içerisinde Meclis Başkanlığının, gerekirse de Komisyonumuzun da bu konuyu gündemine alıp bu işi, en azından kamuoyundaki tartışmaları da ortadan kaldıracak bir şekilde netliğe kavuşturması gerekiyor. Gerçekten bu, Meclisin itibarını da zedeliyor. Şu anda Meclisin bir üyesinin içeride olması, tutuklu kalması Türkiye'nin uluslararası arenadaki itibarı, imajı için, hukuk devleti ilkemiz için... Çünkü Anayasa'mızın 2'nci maddesi açık, "Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir." Eğer hukuk devletiyse, Anayasa'mız da yürürlükteyse ki yürürlüktedir, hukuk devletidir; o zaman hukuk devletinin gereği neyse onun da yapılması gerekiyor. Biz Can Atalay'ın, seçilmiş bir milletvekilinin tutuklu kalmasının doğru olmadığını, Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünüyoruz.

Bunun dışında, şu anda önergelerdeki özellikle Tutuklu ve Hükümlü Komisyonu, Çocuk Hakları Komisyonu ve Göç ve Uyum Komisyonları konusunda bu komisyonların kurulmasının doğru olacağını düşünüyoruz çünkü Türkiye'de gerçekten tutuklu ve hükümlü sayısına baktığımız zaman çok sayıda hükümlü ve tutuklu var, bunların yaşadığı hak ihlalleri var, zaman zaman cezaevi koşullarından kaynaklı, zaman zaman uygulayıcılardan kaynaklı birtakım şikâyetlerle ilgili de milletvekilleri olarak bize yazışmalar da oluyor. Çocuklarla ilgili daha geçen hafta, işte, Şanlıurfa'da yaşadığımız, 14 yaşındaki bir çocuğumuzun yaşadığı, maruz kaldığı bir durum vardı; çocuğumuzun cansız bedenine ulaşılmıştı. Türkiye'de de hem Türkiye'nin yoğun göç alması hem çocuklarla ilgili, çocuk haklarına ilişkin ciddi sorunlar yaşıyoruz; bu konuda bir alt komisyonun kurulması Komisyonumuzun da çalışmalarını rahatlatacaktır, doğru buluyoruz.

Göç, uyum zaten şu anda bizim millî meselemiz oldu bu göç ve göçmenler, Türkiye'deki Suriyeliler başta olmak üzere Afganların, diğer ülkelerden gelen sığınmacıların durumu büyük bir mesele. İnsan hakları açısından baktığımız zaman burada da bir Komisyonun kurulması doğrudur. Biz bu komisyonlara arkadaşlarımızı yani görev almak isteyen arkadaşlarımızı da önereceğiz. Sanırım 2'şer kişi mi önerebiliyoruz biz? Bu konuda bir açıklama yaparsanız çok memnun oluruz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Açıklama yapacağım değerlendirdikten sonra ama hemen söyleyeyim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum, şimdilik benim söyleyeceklerim bunlar.

BAŞKAN DERYA YANIK - Ben teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Siyasi partilerin temsil oranlarına göre arkadaşlarımız detaylı hesaplamalarını yapmışlar. Alt komisyonları geçen dönem olduğu gibi yine 10 üye üzerinden değerlendirdiğimizde, Adalet ve Kalkınma Partisine 5, Cumhuriyet Halk Partisine 2, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisine 1, Milliyetçi Hareket Partisine 1, İYİ Partiye 1 üye olacak şekilde dağılımı yapılıyor.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tüm komisyonlar için aynı mı?

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, alt komisyonlar için aynı çünkü temsil oranına göre o şekilde.

Aslında sonunda söyleyecektim ama şimdi yeri gelmişken o zaman ifade edeyim, oylamadan önce söyleyeyim: Eğer sizin için de uygunsa siyasi partilerin üye isim bildirmelerini önümüzdeki hafta çarşambaya kadar bırakalım, 12 Temmuz 2023'e kadar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Biz şu anda üyelerimizi tespit ettik, şimdi de sunabiliriz, bizim için bir sorun yok. Kendi aramızda istişare ettik yani.

BAŞKAN DERYA YANIK – Olur, o zaman toplantıdan sonra alalım, tamam olur ama yine tedbiren bırakalım, belki, olabilir ki diğer gruplarda arkadaşlarımız zaman isteyebilirler. Ha, “Çok uzun, biz yarın da bildirebiliriz.” dersiniz, dilerseniz yarına kadar veya haftaya salı ilk güne kadar ama bugün çarşamba, bir hafta gibi de düşündüm ben, eğer uygunsa o şekilde bir zaman verebiliriz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bizim için de yeterli.

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım, erken olması şu açıdan önemli, komisyonların teşekkül etmesi çünkü Meclis tatile girecek.

BAŞKAN DERYA YANIK – O zaman “Yarına kadar...” diyelim.

ATAY USLU (Antalya) – Bir an önce teşekkül ettirelim,

BAŞKAN DERYA YANIK – Yarın teşekkül ettirir, haftaya başlamış olur, tamam, peki. Yarın 6 Temmuz 2023 son tarih diyeceğiz.

ATAY USLU (Antalya) – Meclis tatile girerse bu sefer...

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, başka değerlendirmesi olan arkadaşımız var mı? Sizin zaten bitti sanıyorum değil mi?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet.

BAŞKAN DERYA YANIK – Başka söz isteyen arkadaşımız yok. Bu şartlar altında önergeler üzerindeki görüşme talepleri tamamlanmış oluyor.

Evet, şimdi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar.

1 numaralı önergemiz: Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu kurulmasına dair önergeydi, Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

2 numaralı önergemiz: Göç ve Uyum Alt Komisyonu kurulmasına dair önergeydi. Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

3 numaralı önergemiz: Çocuk Hakları Alt Komisyonu kurulmasına dair önergeydi. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, hayırlı uğurlu olsun.

IV. KARARLAR

1.- Alt komisyonların 10 üyeden oluşması ve üye dağılımının buna göre oluşması hususuna ilişkin karar

BAŞKAN DERYA YANIK – Siyasi parti temsilcilerine göre sayıları biraz önce ifade etmiştim. Her bir alt komisyonumuz daha önceki uygulamalarda da olduğu gibi 10 üyeden oluşacak şekilde arkadaşlarımız hesaplarını yaptılar. Adalet ve Kalkınma Partisine 5, Cumhuriyet Halk Partisine 2, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisine 1, Milliyetçi Hareket Partisine 1, İYİ Partiye 1 üyelik düşmektedir. Yarına kadar siyasi partilerimizden kendi üyelerinin isimlerini alırsak...

Alt komisyonların 10 üyeden oluşması ve üye dağılımının da bu açıkladığım biçimde oluşması hususunu da oylamamız gerekiyor: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

İsimleri yarına kadar alacağız demiştim.

Evet, değerli arkadaşlar, bugünün gündemiyle alakalı bizim gündemimiz tamamlanmış oldu.

Ben çok teşekkür ediyorum, yarına kadar...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, bir konuyla ilgili kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN DERYA YANIK – Tabii, buyurun.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- *Komisyonla gelen başvuruların değerlendirilmesi hususuna ve Komisyon bünyesinde yeni alt komisyonların kurulmasına ilişkin görüşmeler*

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Biraz önce siz de bahsettiniz “321 başvuru var.” dediniz. Bu 321 başvurunun tabii, içeriğiyle ilgili incelemeler nasıl oluyor? Bu başvurular nasıl yapılacak, daha çok neye ilişkin? Bunlar, bu alt komisyonların gündemine mi gelecek? Bunları kim inceleyecek?

BAŞKAN DERYA YANIK – Şimdi, şöyle, ben de bir taraftan, tabii, hem geçtiğimiz dönemin çalışmalarına bakıyorum, bir taraftan da bu dönem yapılan başvurularda arkadaşlarımızdan aldığım bilgi: Geçtiğimiz 27’nci Dönemde Komisyonla gelen başvuruların yaklaşık yüzde 75’inden fazlası hükümlü ve tutuklu haklarına ilişkin, cezaevleriyle alakalı başvurular, geriye kalan kısımlar da işte, yargılamalar, yargılama uygulamalarına itirazlar vesaire. Bu anlamda gayet tabii ki alt komisyonların inceleyeceği, değerlendireceği hususlar olacak. Şu anda doğrusunu isterseniz, bu 321 başvurunun neye ilişkin olduğuna henüz bakmadım ama geriye dönük uygulamalardan yola çıkarak -arkadaşlarımızda var mı bilmiyorum- baktığımızda yine büyük ihtimalle, işte, o oransal dağılım olacak diye tahmin ediyorum. Gerekirse de çıkarır ve sizlerle paylaşıyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Olur.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Başkanım...

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, buyurun lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bizler bu bahsi geçen 321 başvuruyu göremiyoruz değil mi? Alt komisyonlara geldiği için mi görebileceğiz?

BAŞKAN DERYA YANIK – Alt komisyonlara konulara göre gayet tabii, gelecek ama onun dışında Komisyon üyeleri görebilir.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bunlar aslında yani bize de bildirilse veya biz nasıl bunlara ulaşacağız? Nasıl fikir sahibi olacağız? Bunların çalışmalarını uygulamada nasıl yapıyorsunuz? Bir bilgi verebilir misiniz bize?

BAŞKAN DERYA YANIK – Yasama uzmanı arkadaş açıklama yapacak.

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Sayın Vekilim, dilekçe sayısı çok fazla olduğu için yani dönemde ortalama 14-15 bin civarı dilekçe geliyor. Bunları tek tek dağıtma şeklinde bir uygulamamız yok ama arzu eden, talep eden bütün milletvekillerimiz Komisyonun İdari Bürosundaki memur arkadaşlarımızdan talep etmek suretiyle dilekçeleri görüp okuyabilirler veya isterlerse üyelerimiz nüshasını alabilirler ama her dilekçeyi doğrudan geldiğinde tüm vekillere dağıtmak şeklinde bir uygulamamız yok.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Aslında olması gerekir.

RIFAT TURUNTAY NALBANTOĞLU (İzmir) – Ama bundan nasıl haberdar olacağız, bunun içeriğinden nasıl haberdar olunacak?

ATAY USLU (Antalya) – Kurumlara, yetkili kurumlara arkadaşlar gönderiyor arkadaşlar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şöyle, yani bir ön inceleme yapılması gerekir.

BAŞKAN DERYA YANIK – Şimdi, şöyle bir şey yapabiliriz aslında yani usul anlamında bir sakıncası var mı bilmiyorum, ona yeniden bir teyit için bakalım ama Komisyon üyeleri görebildikten sonra zaten sorun olmaması lazım. Gerekirse sadece Komisyon üyelerine açık bir dijital şey oluştururuz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – WhatsApp grubu kuralım.

BAŞKAN DERYA YANIK – WhatsApp grubu da olabilir ama WhatsApp grubuyla başa çıkamayız yani düşünsenize dönemde sürekli 14 bin bildirim geliyor, okunmaz ama bir dijital ortam oluşturalım. Üyelerimize açık olsun. Herkes istiyorsa oradan girer ve bakar. Bunu bir çalışalım. Bunu bir gündeme alalım inşallah, şey yapalım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yani burada şöyle bir şey Sayın Başkanım: Gerçekten hani gelen müracaatların Komisyon tarafından da doğru bir şekilde değerlendirilebilmesi için bunlara verilen cevapları da kontrol edebilmemiz için bizim de bunları görebilmemiz lazım.

BAŞKAN DERYA YANIK – Kesinlikle aynı kanaatteyim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ve aslında ya bir ön inceleme yapıp rapor hâlinde, özet hâlinde bize sunulsun. Mesela sekreteryaya veya idari birimdeki arkadaşlar haftalık veya toplantı öncesinde gelen müracaatların özet bilgisini bize atabilirler ya da buraya getirsinler efendim. Bu başka şekilde olmaz ki.

BAŞKAN DERYA YANIK – Sayısal özet yeterli olmaz ama öbür türlü çok fazla var.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Bire bir özet yapamayız çünkü mümkün değil.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Genel Kurul gündemi önceden dağıtılıyorsa, Meclise veriliyorsa, milletvekilleri biliyorsa biz de mesela...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Abdurrahman Bey, bu sayı çok fazla.

BAŞKAN DERYA YANIK – Sayı çok fazla bence en en...

ATAY USLU (Antalya) – Dijital gelmiyor bunlar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ama buna bir yol bulmamız lazım. Yani dijital gelmiyor, tamam da ama şimdi siz Komisyon üyesisiniz, bilmediğiniz bir konuyla ilgili bir oy kullanacaksınız, hakka gireceksiniz yani. Bilmemiz lazım ki ona göre...

BAŞKAN DERYA YANIK – Yalnız bizim uygulamamızda tabii oy kullanma yok.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Cevap veriyoruz veya oylama yani...

BAŞKAN DERYA YANIK – Şimdi şöyle Abdurrahman Bey: Sizin bu verdiğiniz refleksi ben geçen hafta arkadaşlara dedim ki: “Bir dakika geçen dönemde ne yapmışız? Ne kararlar vermişiz?” Biz karar veren bir komisyon değiliz. Dilekçe Komisyonu evet, karar veriyor ama bizim Komisyonumuz karar vermiyor. Bizim Komisyonumuz aslına bakarsanız başvurular noktasında tarafları bir araya getiren bir komisyon. Ha, onun dışında ayrıca biz Komisyon olarak alt komisyonların birtakım inceleme yapması, spesifik meseleleri, konuları incelemesi ve sonuçta raporlandırması ki geçen dönem işte yapılan çalışmalarda o İslamofobi vesairede nitekim böyle bir özel spesifik alan oluşturulmuş ama başvurularda böyle bir uygulama yok. Ben de doğrusu işte yeni öğreniyorum bu anlamda ancak yapılan başvuruların üye arkadaşlarımız tarafından okunması, verilen cevapların üye arkadaşlarımız tarafından takibi önemli nihayetinde bizim de süreci takip etmemiz noktasında. Bence bunu bir dijital platform hâline getirip sadece üyelerimize açık bir uygulama yapabiliriz. Bunu bir değerlendirelim. En hızlı bir biçimde nasıl yaparız? İnşallah önümüzdeki toplantılarda konuşmuş oluruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN DERYA YANIK – Buyurun lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sistemi uygularken bilhassa gelen cevapları da görebilecek şekilde olması...

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, evet, gayet tabii, bütün süreci.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Aslında Komisyonun çalışmasında hayati önem ve hıza ihtiyaç olan anlar var. Ben, bugün bu Komisyona bir başvuruda bulundum bana ailesi ulaşan Dilan Karakoç hakkında. Dilan Karakoç 9 Haziranda tutuklandı, siyasi bir dosyayla tutuklandı fakat hapisane yönetiminin aldığı bir kararla adli tutukluların olduğu bir koğuşa konuldu. Burada kendisi öncelikle Kürt olduğunu dahi saklamak zorunda hissediyor ve hangi suçtan suçlamayla hapisanede bulunduğunu dahi söyleyemiyor çünkü her haber izlendiğinde küfür ve tehdit eden bir toplamın içerisinde, açıktır ki ırkçı bir toplamın içerisinde. Hapisane yönetimine yazdığı dilekçelerin hiçbirine cevap alamıyor. Avukatlarımızın yaptığı başvurulardan, görüşmelerden sonuç alamadık. Şakran Kadın Kapalı Cezaevi C/9 koğuştaki bugün bulunan Dilan Karakoç için hayati tehlike mevcuttur. Komisyonumuzun bu tip durumlara dair daha ivedi hareket etmesi ve bunların muhataplarına ulaşması için de yöntemler geliştirmesi gerekiyor. En nihayetinde Dilan Karakoç'un başına bir şey gelirse öncelikle hapisane yönetimi sorumludur fakat bizler de Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak bu ülkedeki her yurttaşın yaşamından birinci derecede sorumlu olduğumuz için Komisyonumuz hem bu meseleye hem de bunun gibi diğer meselelere ivedi yaklaşacak bir çözüm üretmelidir. Bu anlamıyla da belki evet, Komisyona matbu olarak geliyor başvurular ama çok hızlı dijital ortama aktarılabilir ve Komisyon üyelerimize bunun yöntemi geliştirilerek ulaştırılabilir; maillerimiz üzerinden olabilir, bir uygulamayla, bir yazılımla çözülebilir gibi gibi... Bizlere ulaşması, bizlerin bunları takip edebilmesi ve gündemleştirebilmesi önemlidir.

Misal Şakran Kadın Kapalı Cezaevi Müdürü Meltem Babaoğlu'na telefon edip ulaşmaya çalıştığımızda kendisi müsait olmadığını söylüyor. Bizim buralara ulaşma kanallarımız bu Komisyondur, bu Komisyonun sorumluluk almasıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN DERYA YANIK – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Şimdi, tabii, yine aslında biraz önce yaptığım değerlendirmeye atıfta bulunmak zorundayım.

Söz isteyen arkadaşımız oldu mu?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Evet.

BAŞKAN DERYA YANIK – O zaman sizi de alıp ondan sonra değerlendirmeyi yapalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Konu farklı, siz isterseniz cevap verin ona, ben sonra...

BAŞKAN DERYA YANIK – Yo, buyurun lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Peki.

Şimdi, Sayın Başkanım, şöyle: Ben başında söyledim, şimdi, önceki dönemde işte Avrupa'da yükselen ırkçılık, İslamofobi, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırmasıyla başlayan durum, İsrail'in işgal altında tuttuğu yerlerle ilgili komisyonlar oluşmuş. Bizim yeni komisyon oluşmasıyla alakalı taleplerimizi ne vakte kadar bildirmemiz lazım? Bununla ilgili bir...

BAŞKAN DERYA YANIK – Bununla ilgili bir sınır yok.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bunu hemen yarın da bildirebiliriz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Gayet tabii.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yazılı olarak...

BAŞKAN DERYA YANIK – Tabii ki.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bunlara önümüzdeki haftaki toplantıda mı karar vereceğiz mesela?

BAŞKAN DERYA YANIK – Şöyle: Sayın Vekilim, alt komisyon oluşturmayla ilgili mevzuatta bir sınır yok. Yani işte ilk toplantıda...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İhtiyaca göre.

BAŞKAN DERYA YANIK – Tabii ki. “Dönemin ilk toplantısında vereceksiniz önergeyi bir daha hakkınız yandı.” diye, bildiğim kadarıyla özel bir düzenleme yok.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yo, anladım.

BAŞKAN DERYA YANIK – Dolayısıyla yarın verdiğinizde yarın hemen gündeme alıp arkadaşlarımız değerlendirebilirler. Öncesinde sekreteryaya iletirseniz Komisyon üyelerimize dağıtırız, arkadaşlarımız bir kanaat oluşturarak gelir ve hemen Komisyonunda...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Gerekçesiyle birlikte...

BAŞKAN DERYA YANIK – ... değerlendirir ve karara bağlarız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yani şöyle: Mesela iki konu vardı hususen, hani açılmışken söyleyeyim diye, meşgul etmeyeceğim.

BAŞKAN DERYA YANIK – Yo, estağfurullah.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Özellikle çalışma hayatıyla alakalı, kamuda hususen son yirmi yıldır özellikle mobbingin görünmeyen en büyük baskı aracı olarak hâlen devam ettiği... Şimdi, mobbing konusunun, çalışma hayatı, emek sömürüsü noktasında mutlaka İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun gündemi içerisinde olduğunu düşünüyorum.

Yine, diğer taraftan bütün Avrupa’nın ve çağdaş dünyanın kabul ettiği ve bir türlü bizim kabul edemediğimiz Çin’in Doğu Türkistan’daki insan hakları ihlalleriyle alakalı mutlaka bu Komisyona bir görev düşüğünü, bu konuda bir alt komisyon oluşturulması gerektiğini düşünüyorum. Bununla alakalı mutlaka bizim yazılı olarak tekliflerimiz olacak.

Ayrıyeten belki en çok gelen konulardandır, bu hazırlanmayan iddianameler. Bizim de seçilmiş bir Belediye Başkanımız, Gökçeada Belediye Başkanımız altı aydır iddianame bekliyor, tutuklu.

BAŞKAN DERYA YANIK – Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonunun konusu direkt yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Gibi, evet, ona da şey etmek lazım.

Ben, o zaman bu alt komisyonlarla ilgili tekliflerimizi herhâlde yarın bir gün iletirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Ben teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Evet, biraz önce Sayın Vekilimizin ifade ettiği hususla alakalı, bireysel anlamda her dosyayla veya her başvuruyla alakalı ayrı ayrı değerlendirme yapmak ya da inceleme yapmak bu Komisyonun sınırlarını ve amacını çok aşar, o yüzden zaten alt komisyonlar kuruyoruz. Yani bir meseleyi işte tutuklu ve hükümlü hakları -örnek olarak söylüyorum- ya da göç ve uyum hususunda ya da çocuk hakları ya da kuracaksak daha sonra çalışma hayatındaki hak ihlalleriyle alakalı alt komisyonla ilgili, her ne ise

bununla ilgili İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu olarak bir genel çerçeve, prensipler noktasında, işin bir anlamda aslında hukuk felsefesi noktasında bir çerçevesini oluşturmak ve bu noktada bizim Komisyon olarak duruşumuzu, tavrımızı belirtmek ve kurum ve kuruluşlara da işte millet iradesinin en yüksek temsil noktası olan Meclisin bir komisyonunun bu noktadaki tavrını göstermek noktasında. Bireysel incelemeler ayrı bir şey, biraz önce de ifade ettiğimiz gibi. Karara bağlama hususunda Dilekçe Komisyonunun ayrı bir tutumu var. Dolayısıyla bunu da kayıtlara geçirmiş olalım.

Değerli arkadaşlar...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir)– Sayın Başkan, karara bağlama değil fakat örneğin Şakran Kadın Kapalı Cezaevi idaresine ulaşarak Komisyon tarafından bu sorunun insan hakları ihlali olduğu, bir psikolojik işkenceye dönüştüğü ve bir hayati risk olduğu -bu mesele özelinde söylüyorum ama- benzer durumlarda Komisyon buraya ivedilikle ulaşarak bu tip yerlere, bir, buradan yazılı cevap...

BAŞKAN DERYA YANIK – Bakın, Komisyonun bunları inceleme yapmadan...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Biz bunları iletiyoruz ya...

BAŞKAN DERYA YANIK – Şöyle, bakın, Sayın Vekilim: Komisyonun herhangi bir konuda bir inceleme yapmadan kurum ve kuruluşlara kanaat bildirmesi sizce doğru mu?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kanaat bildirmesinden bahsetmiyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Ama işte, “Bu bir hak ihlalidir.” dediğinizde bu bir kanaattir hatta bizim Komisyonumuz açısından baktığınızda bir talimattır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bu meseleyle ilgili burada böyle bir başvuru var ve hayati olduğu söyleniyor. Bununla ilgili sizin uygulamanız nedir? Hangi gerekçeyle böyle olmuştur?

BAŞKAN DERYA YANIK – Ha, o bilgiyi alıyoruz zaten.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bunun ivedi yapılması, bizim talebimiz ivedi olması. Bu tip hayati olarak başvuru durumlarda ivedi olarak Komisyon buralara ulaşmalı. Anlattığımız bir yargı kurumu olması değil, ifadede böyle bir kasıt oluştuysa...

BAŞKAN DERYA YANIK – Yok, yok, estağfurullah.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Böyle bir niyetim yoktu çünkü bazı kazanımlar süreklilik ve hızla da sağlanıyor. Dilan’ın durumunda, bugün bir duruşması vardı başka bir dosyasından ve aynı yere döndüğünde başına ne geleceğini hiçbirimiz bilmiyoruz çünkü artık siyasi biri olduğu biliniyor ve bununla ilgili bulunduğu ortamda nefret var. Şu an bir örnek, yeni başladık çalışmaya, önemli bir örnek; bu nedenle üzerinde bu kadar duruyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN DERYA YANIK - Teşekkür ediyorum.

Evet, Adem Bey, sizin...

Buyurun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Evet, Başkanım, yeni dönemimiz tekrar hayırlı olsun.

Evet, tabii, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuz olması hasebiyle başında “Türkiye” ibaresi yok; Türkiye İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu değiliz. Dolayısıyla son dönemlerde başta Avrupa ve Batı’da yükselen ırkçılık, İslamofobi üzerinden yapılan hak ihlallerini, bu ihlaller buralarda yapılmış olmasına rağmen yine Batı’nın ülkemiz üzerinde sanki biz onlardan daha fazla hak ihlalleri yapıyoruz gibi kendilerini bizden çok üstte göstermeleri hususunda durumları hep birlikte yaşıyoruz. Bu anlamda

bizim başta Avrupa ve Batı olmak üzere buradaki hak ihlallerini de göz önüne alacak, bunların tespitini, raporlarını yapıp tüm dünya kamuoyuna ilan edebilecek bir çalışmanın da yaptırılması gerektiği kanaatindeyim. Bu anlamda da böyle bir Komisyon olmasının...

BAŞKAN DERYA YANIK - Önergenizi alalım daha sonraki toplantılarda.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – ...hele hele Anayasa'mızda bireysel başvuruyu kabul etmiş bir devlet olarak da dünyaya daha az veya dünyada en az insan hakkı ihlalinin yaşandığı bir ülkeyi de sunmamız lazım. Hem kendi ülkemizdeki hak ihlallerini oturacağız, konuşacağız, tartışacağız, onların giderilmesi için her türlü mücadeleyi hep birlikte vereceğiz ama bizden daha fazla hak ihlali yapanların da bizim üstümüzde böyle bir caka satmalarına da müsaade etmeyeceğiz çünkü bizim temelimizde insan vardır. İnsan unsuru, en temelimizde, siyasetimizin temelindedir. Bu noktada da hep birlikte bu uyumlu çalışabileceğimizi ben düşünüyorum. Böyle bir Komisyonun olması gerektiğini teklif ediyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK - Teşekkür ediyoruz.

Yazılı olarak alırsak Adem Bey, daha sonra değerlendirelim.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Tamam Başkanım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Muhtemelen birleştireceğiz benzerlerini o zaman.

BAŞKAN DERYA YANIK – Yani konular itibarıyla çok aynı şey olmadığı için birleşmesine gerek yok. Bu anlamda sınırlarımız yok.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yok, mesela, Çin'i, Doğu Türkistan'ı kastetmiştim, beyefendi de sadece Türkiye değil, bütün dünyada kastettiği için...

BAŞKAN DERYA YANIK - Değerli Üyem, mikrofona konuşmazsanız tutanağa girmiyor, o yüzden lütfen siz basın, ben de söz hakkı vereyim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kastettiğim şey şuydu: Diyelim benzer... Sayın Vekilimiz "Avrupa'da yaşanan olaylarla birlikte ırkçılık üzerinden bu konuyu da araştırmalıyız, bizim çalışma alanımız içerisine girmeli." dedi yani şöyle mi olacak: Ben mesela...

BAŞKAN DERYA YANIK – Ben çalışma hukukundaki konuyu düşünerek ayrı bir...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ha, anladım.

Ben şunun için söyledim: Mesela benim de hususen kastettiğim uzun süredir devam eden Çin'in Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri. Şimdi, ayrı ayrı olamayacağına göre bu toptan, bir tane birleşebilir dedim. Ben onu kastederek söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN DERYA YANIK - Gayet tabii ki doğru, teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tabii, bir öneride bulunacağım, bunu yazılı da bildireceğim. 6 Şubat'ta yaşadığımız deprem nedeniyle özellikle deprem illerinde de çok ciddi hak ihlalleri var. Yani bu, aslında bu dönem, bu Komisyonun özel olarak deprem bölgelerine ilişkin bir alt komisyon kurması, oradaki vatandaşların yaşadıkları mağduriyetleri bizzat incelemesi, denetlemesi gerekiyor çünkü gerçekten -o bölgede yaşayan komisyon üyesi arkadaşlarımız da var- bugün temiz suya erişim hakkından tutun, barınmaya kadar, gıdaya kadar her konuda, sağlık hizmetlerine kadar problemler var. Aslında Meclis İnsan Hakları Komisyonunun bu 11 ilimizi de kapsayacak şekilde buradaki sorunları gündemine alacak, gündemleştirecek ve üzerinde çalışacak ve bu sorunların

çözümünü gerekirse kolaylaştırıcı yönde raporlar hazırlayıp iktidara veya yöneticilere de sunması hem oradaki yaraların sarılması anlamında hem de hak ihlallerinin önlenmesi anlamında faydalı olacaktır. Ben bu konunun da Komisyonumuz tarafından gündeme alınmasını öneriyorum.

Bunun yanında bir de kamuda çok yoğun bir şekilde mobbing var. Bu da aslında çağımızın yeni bir insan hakkı sorunu. Kamuda bazen üstler astlarına, bazen patronlar işçilerine çok ciddi anlamda kamu barışını, çalışma hayatını olumsuz etkileyen uygulamalar da yapıyorlar. Dolayısıyla, bu konuda da bir alt komisyon kurulabilir. Bunu ben Komisyona öneriyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Selçuk Bey’in aslında biraz önceki önerisi hemen hemen aynı şey.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet yani bunu da öneriyorum. Önümüzdeki günlerde bunları tekrar tartışacağız ama deprem konusunda, bütün Komisyon üyelerinden özellikle rica ediyorum, parti farkı gözetmeksizin, gerçekten büyük sorunlar var ve belki de biz İnsan Hakları Komisyonu olarak oradaki çalışmaların biraz daha ivedilikle yapılmasına da önyak olmuş olacağız; biz de bu şekilde hizmet etmiş olacağız. Bu önemlidir, bunu da dikkatlerinize sunuyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Teşekkür ederim Başkanım. Öncelikle bu alt komisyonlar konusunda talepte olan arkadaşların Komisyonun genel işleyişi içinde Komisyonumuza gelen insan hakkı ihlallerinin belli bir oranı oluşturması ve bu orana göre de bu alt komisyonların kurulması bizim de sağlıklı bir yol izlememiz açısından önemlidir diye düşünüyorum. Yani mesela bize Türkistan’dan ne kadar insan hakkı ihlaliyle ilgili, Türkiye içinden veya dünyadan talep geliyor veyahut da kamudaki konularla ilgili... Çünkü bahsettiğiniz, gelen binlerce talebin içinde bu bizim vatandaşlarımızın, bizim seçmenlerimizin öncelikle taleplerine cevap vermemiz gereken insanların sorunları ve bize ilettiği hak ihlalleri; öncelikle bunları bir sıraya koymamızda ve alt komisyonların oluşmasında gelen talepler belli bir sınıflandırılmaya tutulduğunda en üst sınıflandırmadan alta doğru inmekte bir fayda olacağını öngörüyorum. Son konuşmacıların sözlerine istinaden bunu söylemek istedim.

Asıl söz alma sebebim: Burcuğül Hanımefendi’nin biraz önce bahsettiği konuyu önemsiyorum. Komisyonumuza binlerce teklif gelmekte. Komisyon üyesi ve diğer, araştırma görevlisi arkadaşlarımız gelen talepleri belli bir çerçeve içinde geliş sırasına göre muhtemelen inceliyorlar ve gelen şikâyetlerin, insan hakkı ihlali şikâyetlerinin İnsan Hakları Komisyonumuzun İç Tüzüğüne uygun olarak gündeme alıp alamayacağına göre değerlendirip bir kısmını eliyorlar, bir kısmını gündeme alıyorlar. Ve bunu muhtemelen de kendilerine geliş sırasına göre yapıyorlar diye düşünüyorum; önceden böyleydi, sonradan değişti mi usul bilmiyorum. Bu noktada yalnız Dilan Hanım’ın, Burcuğül Hanımefendi’nin bahsettiği, Dilan Hanım’ın gibi, herhangi bir hak ihlali veya telafi edilemez bir konu söz konusuysa ve bu bir değerli Komisyon üyemiz tarafından Komisyonumuza getiriliyorsa öncelikle ve acilen önce Komisyondaki görevli arkadaşlarımız tarafından, daha sonra da belki Komisyon Başkanımızın veyahut da ilgili Komisyondaki arkadaşlarımızın Komisyonun yetkisini kullanarak bu konuda bilgi sahibi olması önemlidir diye düşünüyorum çünkü bazı şeylerin gecikmesi telafi edilemez sonuçlara sebep olabilir; buna da bizim Komisyon olarak müsaade etmememiz lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN DERYA YANIK – Ben teşekkür ediyorum Gökhan Bey, sağ olun.

Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kıymetli Vekilim, şöyle, yani özel bir örnek olması hasebiyle, Doğu Türkistan'daki insanlar aileleriyle görüşemiyor bile. İnternet bile yok bırakın başvuru, meramlarını anlatacak hiçbir hâlleri yok. O nedenle, sizin dediğiniz kritere girersek muhtemelen pek çok komisyonu kuramayız ama bu, insan hakları ihlallerini ortadan kaldırmış olmaz. O yüzden yani böyle bir kriter değil, hadiselerin gerçekliği ve hassasiyeti üzerinden, doğruluğu üzerinden hareket etmeliyiz diye düşünüyorum. Yoksa aksi durumda... Mesela, bizim inceleme komisyonumuza -sayın yetkili orada- geçmişten bugüne Doğu Türkistan'dan hiç dilekçe geldi mi, var mı böyle bir imkân?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Türkiye içinden geliyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamam, bizim söylediğimize atfen söylediği ya, Sayın Vekil.

BAŞKAN DERYA YANIK – Yok, ona atfen söylemedi. Gökhan Bey bambaşka bir şey söyledi aslında.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – “Türkiye içinden geliyor.” dedi, onu kaçırdınız herhâlde.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yok yok, tam anladım ya, niye kaçırıyım. 2 tane teklifim var hanımefendi, Sayın Vekilim. Birincisi, Doğu Türkistan'la ilgili, Çin'in Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleriyle ilgili İnsan Hakları İnceleme Komisyonumuzda bir alt komisyon kurulmalı. İkincisi de çalışma hayatında emek sömürüsü ve ağır mobbinge ilgili dilekçe. Ya, mobbing var zaten, anlatabiliyor muyum? Zaten mobbing var, ondan dolayı dilekçe bile veremeyenler var. Ben uzun süre kamuda on yedi yıl sendikacılık yaptım, ben mesela bunu bilen birisiyim. Ben o yüzden bu kapının da açılmasının belki de bu anlamda gelişinin de önünü açacağını düşünüyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Teşekkür ederiz Selçuk Bey, sağ olun.

Evet arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum. Bugünlük kararlarımızı aldık, değerlendirmelerimizi yaptık. Yarına kadar komisyonlara isimleri alacağız siyasi partilerimizden. Alt komisyonlarımız teşekkül etmiş olacak. Alt komisyonlarımız teşekkül ettikten sonra başvuruların konularına göre o alt komisyonlarımıza da bilgilerini veririz.

Bu arada mail grubu olabilir dedik ama uzman arkadaşımız “Kişisel veriler, maillere başkaları da bakıyor mu acaba?” gibi değerlendirdi. Aslında hiç ayrıca bir platform oluşturmaya gerek kalmaksızın komisyon üyelerimize, komisyona gelen başvuruları mail ortamında gönderebiliriz, dileyen inceler, okur. Hızlı olması bakımından bu yolu da deneyebiliriz, ben sadece görüşlerinize açıyorum. Değilse, ayrı bir platform oluşturup -bu biraz zaman alabilir ve Meclisin işleyişini doğrusu bilmiyorum ne kadar sürer- daha sonra o platform üzerinden gelen başvurular, cevaplar vesaireyi oluşturabiliriz. Bir mail grup, küçük bir işte, eskiden Yahoo guruplar vesaire vardı, öyle bir mail grup oluştururuz sadece bizim olduğumuz içinde, oralara gönderilen bir çalışma da olabilir. Bu konuda önerisi ya da itirazı olan arkadaşımız varsa alalım lütfen.

Buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Şimdi, Meclis maillerimiz -yanlış anlamadıysam ben sistemi- bir taban üzerinden, başka bir uygulama üzerinden kurulmuş. Bu mail sistemi üzerinden bir grup kurmak oldukça kolay yani sonuç olarak danışmanlarımızın ayrı mailleri var, bizlerin ayrı mailleri var. Kişisel veriler anlamında da biz sıkıntı olacağını düşünmüyoruz. Kimi durumlarda zaten danışmanlarımızla birlikte çalışıyoruz ve kendilerinin de bir akitleri var, kişisel verilerin yayılması ve buna dair güvenliğin tehlikeye atılmamasına dair bir sorumlulukları var, bir sıkıntı doğuracağını düşünmüyoruz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Ben de aynı kanaattem yani ben sadece sizlerin görüşüne açmak için söyledim. Sonuçta ilgilisi, sorumlusu muhataptır, o mailin sahibi kimse odur yani onun dışında da kimseyi şey yapamayız.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Tabii, tabii bütün sorunlardan da bizler sorumlu oluruz.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sayın Başkanım, yanlışlıkla açtığımız için hemen fırsatı değerlendiriyorum, kapamayın.

BAŞKAN DERYA YANIK – Buyurun lütfen.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Şimdi, gelen başvuruları muhtemelen araştırma görevlisi arkadaşlar, böyle diyorum ama doğru ismi mi kullanıyorum bilmiyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Uzman arkadaşlar, evet.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Uzman arkadaşlar mı diyelim, tamam. Uzman arkadaşlar muhakkak konularına göre bir tasniflendiriyorlardır diye düşünüyorum.

BAŞKAN DERYA YANIK – Doğru, evet.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Bu tasniflendirmelerde atıyorum, tutuklu ve hükümlülerin kaç tane başvurusu var? Bu sayıları alabilirsek yani bu tür bir tasniflendirmenin neticesinde biz de en azından Komisyonumuza hangi alanlarda daha çok başvuru geldiğini görürüz ve bu başvuruları... Biraz önce kastettiğim oydu aslında yani binlerce başvuru bir alanda gelmişse biz hemen onu dikkate alırız.

BAŞKAN DERYA YANIK – Onu hemen çıkarırız Gökhan Bey.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Onunla ilgili bir alt komisyonun hızlıca kurulmasını hep beraber isteriz diye düşünüyorum yani netice de bu...

BAŞKAN DERYA YANIK – Onu hemen çıkarırız, onda sıkıntı yok.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ha, şimdi, burada sayımız belli, bir komisyon 10 kişiden oluşuyor, sırası gelecek her birimize belki üçer, beşer alt komisyon düşecek. Ha, burada Doğu Türkistan'daki insan hakkı ihlallerine de sıra geliyorsa tabii ki ona da bir komisyon kuralım ama binlerce çocuk istismarıyla ilgili bir şey varsa önceliği buna da vermemiz gerekir şeklindeydi benim biraz önceki ifadem. Onun için, bu konudaki bilgileri sizden tasnif edilmiş şekilde alırsak memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN DERYA YANIK – Tamam.

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Başkanım, bununla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN DERYA YANIK – Buyurun.

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Sayın Vekilim, o konuda bir bilgiyi arz etmek isterim. Normalde bu ilk toplantımız olduğu için ve henüz dönemin başında olduğumuz için bununla ilgili şu anda dilekçe okuyan arkadaşlarımız henüz bir tasnife gitmedi ama daha önceki toplantılarda, daha önceki dönemdeki her Komisyon toplantısı öncesinde biz hem detaylı dilekçe sayısını ve bu dilekçeler içerisinde birden fazla ihlal söz konusu olabiliyor, bu ihlalleri de kendi içerisinde tasnif etmek suretiyle zaten Komisyonun bilgisine sunuyoruz yani 1.000 dilekçede 2.000-3.000 ihlal söz konusu olabiliyor. Biz bunları zaten her toplantının öncesinde bir sonraki toplantıdan itibaren Komisyonun bilgisine sunacağız, orada da zaten üyelerimizin, sayın vekillerimizin hepsi detaylı bir şekilde Komisyona başvurular ve ihlal iddialarıyla ilgili detaylı bilgi sahibi olmuş olacaklar.

BAŞKAN DERYA YANIK – Teşekkür ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ben söz istemiştim yine de...

BAŞKAN DERYA YANIK – Selçuk Bey, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Aslında, sayın...

BAŞKAN DERYA YANIK – Komisyonun en çalışan üyesi olarak sizi seçeceğiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilim, ya ben fotoğraflardan da baktım...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Beni bulamazsınız, o 2002'deki resmim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ben de... İsim neydi?

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ahmet Gökhan Sarıçam.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Hah, Sayın Vekilim, Ahmet Bey aslında aynı şeyleri söylediği için, söz istediği için geri aldım. Yani, bütün dilekçelerin, müracaatların aynıyla birlikte bizlere dağıtılmasını ben de makul bulmuyorum. Doğru olanın bilgi notlarıyla birlikte yani konusu, isim... Örnek olsun diye söylüyorum, Burdur Cezaeviyle alakalı şu konu, belli, bu kadar. Yani, bu kadar gelmesini, diğer türlü ben de özel hayatın mahremiyetine aykırı olduğunu düşünüyorum. Hususen gelip incelemek isteyenler inceleyebilir ama biz şunu bilirsek: Örneğin, elimizde 350 tane müracaat var, bu müracaatların 10 tanesi çocuk istismarıyla ilgili, diyelim biri benim memleketim -Bursa Milletvekiliyim ama- Kayseri'de ben mesela bunu hususen gelip, onu alıp inceleyebilirim ama onun haricinde bütün belgelerin bu dijital ortama taşınmasını ben talep etmiyorum yani talep olmamalı.

BAŞKAN DERYA YANIK – Tamam.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Niye olmamalı kardeşim, olsun.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Çıkamazsınız işin içinden o zaman.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Vallahi, bence böyle.

BAŞKAN DERYA YANIK – O zaman oylamaya da sunabiliriz, önümüzdeki süreçte değerlendiririz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Önümüzdeki haftaya çalışalım isterseniz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Evet, bir değerlendirsın arkadaşlarımız da, üzerinde müzakere etme imkânları olsun, önümüzdeki hafta bütün bu bugün konuştuğumuz meseleleri tekrar bir oylamaya dönüştürür, karara bağlar ve ondan sonra Komisyonumuzun çalışma biçimine dönüştürürüz. İnşallah, güzel bir çalışma dönemi olur.

Değerli arkadaşlar, hepinize çok teşekkür ediyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, bu konuyla ilgili ben de birkaç bir şey söyleyecektim.

BAŞKAN DERYA YANIK – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi, gelen müracaatların Komisyon üyeleri tarafından görülmesini sağlayacak bir platformu oluşturmak bence Komisyonun çalışma pratiği açısından da faydalı olur. Daha önceki dönemlerde de sanırım bu şekilde çalışmalar vardı yani yeni bir şeymiş gibi... Bilmiyorum, daha önce böyle bir plan... Üyelere nasıl dağıtıyordunuz veya özet mi veriyordunuz? Nasıl bir şey yapıyordunuz?

BAŞKAN DERYA YANIK – Bildiğim kadarıyla daha önce yok.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İsteyenlere veriyorlardı.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bu olmazsa... Yani “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu” diyorsunuz da zaten bu Komisyona gelen müracaatlar... Cezaevinden gelenlerin çoğu şeyi zaten cezaevi idaresi tarafından görülüyor, hepsi zaten geçiyor, bu onu kapsamıyor ve yetkili bir kurul burası. Dolayısıyla, buradaki bu kurul üyelerinin o bilgiyi görmesinin, oradaki iddiayı görmesinin ve dinlemesinin Kişisel Verileri Koruma Kanunu’nun ihlali anlamına gelmeyeceğini düşünüyorum çünkü burası Anayasa’ya göre kurulmuş bir Komisyon, Meclis İçtüzüğü’ne göre kurulmuş yasal bir Komisyon.

BAŞKAN DERYA YANIK – Abdurrahman Bey, ben size katılıyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yani, burada mail olur veya bir WhatsApp grubu olur, bunun mutlaka oluşturulması lazım. Bizim de en azından nerede, ne oluyor Komisyon üyesi olarak bilgi sahibi olmamız lazım. Bunları takip etmemiz açısından, kamuoyunu...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Teknik olarak onları takip etmemiz mümkün değil.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ya, siz mesela zaman ayırmazsınız, ben ayırırım, başka arkadaşım ayırır. Özet olarak...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Tamam siz ayırırsanız size özel gelsin.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben görüşümü söylüyorum yani Komisyon üyeleri o özet raporları olmazsa şey yapsınlar Sayın Başkanım yani özet raporlar mesela ihlallerin niteliğine göre işte...

BAŞKAN DERYA YANIK - Şimdi kifayetimüzakere aslında bu konu.

Adem Beyciğim, size de söz vermeyeceğim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yani bu konuda mutlaka bir yapıyı oluşturmak gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN DERYA YANIK – Tamam, bir müsaade edin, kifayetimüzakere. Ben aslında ihsasıreyde bulundum yani öneri sahibi olarak da ancak yine de bir yanılma payı bırakmak açısından söylüyorum: Mevzuat anlamında inceleyelim. Bu arada arkadaşlarımız da, herkes kendi değerlendirmesini, müzakeresini de yapsın ve bir karara bağlayarak önümüzdeki süreci şekillendirelim diyorum. Bu hususta söylenecek her şey aslında söylendi, herkes kendisi değerlendirsın, biz de bu arada -dediğim gibi- mevzuat anlamında bir sıkıntı olabilir mi olmaz mı kurulması noktasında... Bildiğim kadarıyla çünkü daha önceden böyle açık bir şeyin örneği yok. Bir değerlendirelim ve karara bağlayalım inşallah.

Hepinize çok çok teşekkür ediyorum arkadaşlar. Yeni dönemimiz hayırlı olsun. Bugün aslında ilk çalışma toplantımızı yapmış olduk. Yeni dönemimiz hayırlı olsun, kolaylıklar diliyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.42

